

פרוטוקול מס. 1

מישיבת הוועדה המשותפת (של הוועדות חוקה,
חוק ומשפט ופנים ואיכות הסביבה) לענין שינוי
הטיפול במקרי אונס.

יום שלישי, ה' בכסלו תשל"ז - 15.11.77,
משעה 14.30.

נוכחים - חברי הוועדה:

ש. אלוני - היו"ר

ח. אשל

ב. הלוי

ה. זיידל

מ. וירשובסקי

ק. כהנא

א. לין

ש. שטרן-קטן

מזכירת הוועדה:

ר. מלחי

קצרנית:

שולמית פרג

בסדר-היום: סדרי עבודת הוועדה.

היו"ר ש. אלוני:

אני פותחת את הישיבה.

הוועדה הזו נקבעה בעקבות הצעה לסדר היום של ח"כ חמר אשל, ויש ממצאים על כך.

בהתאם לנקודות שח"כ אשל תעלה, אנחנו נצטרך לקבוע לעצמנו מציאת עובדות, איחור הצרכים ובדיקת האפשרויות של השמת המלצותינו על מנת להתגבר על הבעיות שישנן.

ח. אשל:

אני רוצה לברך על כך שאנחנו מתחילים בעבודה.

נראה לי שיש עכשיו מודעות רבה לנושא ושאנחנו יכולים לסייע לא רק בהבעת הליכים חדשים בשטח המשטרה, וגם התחקית, אלא גם לחנוך הקהל והבאת עובדות לידיעתו.

נושא זה מתחלק לנושאים: (א) הצורך בשינוי ההליכים במסגרת המשטרה; (ב) שינוי הליכים אדמיניסטרטיביים בבתי המשפט; (ג) הצד התחקית.

דברים נאמרו, ולכן עלינו לפעול בעת ובעונה אחת בכמה מישורים, ולשאוף לכך שיהיו לנו המלצות ביניים ולא לחכות עד הסוף המר, עד שנגמור. מי שירצה להעיד, יבוא ויעיד.

לכן אני חושבת שחשוב שנגיע למסקנה שגם המלצות ביניים יהיו, ולא נחכה עד הסיום של הדיון שלנו.

לדעתי, מאז הועלה הנושא ועד היום, היה חינוך הקהל, חינוך הציבור, ואנחנו צריכים להבין שלא רק החוק והתקנות המשפטיות, אלא חשוב שידעו מה אנחנו עושים. שהקהל ידע שיוכלו לפנות אלינו קרימינולוגים, פסיכולוגים, עובדים סוציאליים ועוד. מכל מקום, נושא זה הנו מסועף מאד, ולא הייתי רוצה שהוועדה תסחוב אותו שנתיים. יש הרבה אינפורמציות, כך שנוכל לקבל ממשרד המשטרה, המשפטים והבריאות, וגם מהתביעה הכללית ובתי המשפט, כל מידע שהוא, והעיקר שנחיל לעבוד.

ב. הלוי:

אני מציע לקצר בפרוצדורה בזה שנשים

לעצמנו גבול - שתוך 6 חודשים, או

משהו כזה, נגמור. וגם לא להתפשט יותר מדי, לא לערוך סימפוזיונים, ולא לשמוע עדויות. אלה הם דברים שיכולים להיות בזבוז זמן.

אני מציע שהיום נקבע לעצמנו מה

לשמוע. מה מוסכם בינינו, מה שנוי במחלוקת, כדי להיות מעשיים. גם

לא לשאוף לאוטופיות - כאילו ואנחנו יכולים לבער את האונס מהארץ.

נקבע מה הן ההצעות הריאליות כדי לגמור מהר.

א. לין:

אני אהיה בין המחמירים בנושא זה.

עד כה כל הדרכים לא הועילו. צריך

למצוא דרך יעילה, גם אדמיניסטרטיבית מינהלית של חקירה, פרוצדורה

נכונה בבתי המשפט, ובעיקר - בהתחלה, במשטרה. החוק לגבי דידי הוא

הצד הקלוקל, בפרוצדורה במעמד המשטרה.

א. לין:

אני מציע שנקבל הצעה אחת או שתי
ע"י הנוגעים במשטרה ובחביעה הכללית. הייתי ממליץ שנחיל במשטרה,
ולאחר מכן נעבור לחביעה הכללית, ואני מציע שנעמיד שני אלה זה מול זה.

ש. שטרן-קטן:

הייתי רוצה להציע שעובדים סוציאליים,
הקרובים לנושא, שהם אנשי מעשה אשר

נתקלו בבעיה, יציגו אותה בפנינו.

אף אני חושבת שעלינו להתייחס לנושא

זה במהירות רבה.

לגבי ההליכים במשטרה - הייתי מציעה

שאחת ההצעות המהירות שנקבל, שתהיה אשה בתוך המשטרה, ושהיא תקבל את
הקרבות.

אנחנו מוטרדים באותה הצעה לסדר היום

היו"ר ש. אלוני:

ביחס לקרבן, והטיפול בו. מספר רב

של בחורות איננו רוצה להגיע למשטרה. היחס היה כזה, שהבחורה אבדה
עצמה לדעת, והתיק נסגר.

מוסכם עלינו שהנושא שלנו הוא, לבקש

את המשטרה להרוח על מספר התלונות, על התמונה הקיימת היום, ועל

הדרך הנקוטה בידיה. הוא הדין לגבי החביעה הכללית, כצד בענין זה.

בתוך זה ודאי נצטרך לעלות על הנקודה

של הבדיקות, כיצד הן נעשות, מה נתבע מהקרבן כדי להוכיח את פגיעתו,

אין לה עדים, חוסר הסכמתה, והעובדה שהיה בזה מעשה אונס.

יחד עם זה, אנחנו יודעים שיש גם מקרים

של סחיטה וכו'.

מוסכם עלינו להזמין את המשטרה והחביעה

הכללית יחד. השאלה היא, מתי. האם יום שני בשעה 2.30 אח"צ סביר?

(תשובה: לא).

אנחנו הזמנו חומר על הנעשה בארצות-

הברית. אנחנו נבקש מגורמים אחרים שאספו חומר, ונודיע לכם מה שיש.

כל החומר יעמוד לרשותכם. נבקש גם ממשרד המשפטים להמציא לנו פסקי

דין רלבנטיים בשטח זה.

יש חוקים בענין זה. היה רצוי שנקבל

ה. זיידל:

את החוק הפלילי שקיים, ושהיה בתוך

התיקים שלנו. גם דיני ראיות שיימצא בתיק.

היתה ועדה, דומני שהיא היתה בראשותה

של השופטת הדסה בן-עז, על הזנות. יש שם קטעים שנוגעים לאונס.

זאת ועוד: לאור העובדה שהיועץ

המשפטי רצה להקים את הוועדה, והוא עיכב אותה, ובצדק, הוא ודאי הכין

"פרפרנס" וכו'. היה רצוי לדעת מה היתה המגמה של היועץ המשפטי בענין זה.

מ. וירשובסקי:

(מצטט מתוך הסטנוגרמה של מליאת
הכנסת - דברי ח. אשל בישיבה ט"ו -

20.7.77, הצעות לסדר היום):

"בניגוד לדעה המקובלת, רק מעוט
שבמעוט של מקרי האונס מבוצעים על ידי סוטי מין. מרביתם מבוצעים
על ידי אנשים רגילים, מחוכננים כמעשי אלימות כנגד נשים, בין שהן
ילדות, נערות, נשים או קשישות."

הייתי רוצה לקבל סטטיסטיקה על כך.

אני מסכים עם ח"כ בנימין הלוי, שלא
צריך לעשות סימפוזיון. צריך לסיים נושא זה.

היו"ר ש. אלוני:

החלונה במסדרה, וכיצד היא צריכה להיות
עד הכנת החיק - אז יכולים להכין

המלצות. בשלב זה אפשר לעשות את זה ולעבור לחקירה בבתי המשפט, ועל
זה לתת גם כן המלצות.

ב. הלוי:

בנוגע ליועץ המשפטי - אולי כדאי
להזמין לוועדה? הוא יכול להצות

על כך בקיצור.

ה ו ח ל ט

לקיים ישיבה ביום ג' הבא משעה 12.30
עד 14.00, לישיבה זו יוזמנו נציג
המשטרה והתביעה הכללית.

היו"ר ש. אלוני:

תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 14.35.

שירי הטיפה במרחבי הארץ